

# ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

75.



## KURYER WILEŃSKI GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 24-го Сентября. — 1848 — Wilno. PIĄTEK, 24-go Września.

### ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Сентября.

Высочайшій Рескриптъ,

данный на имя Ево Императорскаго  
Высочества Великаго Князя Ми-  
хаила Павловича, Главнаго Началь-  
ника Военно-Учебныхъ Заведеній.

Ваше Императорское Высочество! Чрезвычай-  
ный размѣръ вышшняго выпуска на службу офице-  
ровъ изъ Военно-Учебныхъ Заведеній, снабдивъ войско  
надежными офицерами, при внезапно усилившейся въ  
нихъ потребности, приводилъ по справедливости къ  
заключенію, что преждевременное производство, пе-  
редъ самымъ выступленіемъ въ лагерь, всѣхъ воспитанниковъ,  
наиболѣе къ строевой службѣ приобщенныхъ,  
будетъ имѣть ощутительное влияние на строе-  
вой составъ сихъ заведеній. — Тѣмъ пріятнѣе было  
Мнѣ замѣтить превосходный, во всѣхъ отношеніяхъ,  
порядокъ и примѣрное устройство, коими отличался  
отрядъ Военно-Учебныхъ Заведеній, въ продолженіе  
всего пребыванія въ Петергофѣ.

Бывъ ежедневнымъ очевидцемъ неусыпныхъ по-  
печеній и проработанной предусмотрительности, съ  
коими охраняемы были питомцы Ваши отъ эпидеміи,  
въ продолженіе самаго развитія ея въ столицѣ и въ  
окрестностяхъ, — Я былъ счастливъ тронуть до глубины  
сердца. Богъ видимо благословилъ усилія Вашего  
Императорскаго Высочества. Изъ всего отряда зане-  
могъ холерою одинъ воспитанникъ, но и тотъ былъ  
исцѣленъ.

Отрадно было Мнѣ удостовѣриться, что не толь-  
ко начальники заведеній, руководимые непосредствен-  
но Вашими наставленіями, но всѣ безъ изъятія офи-  
церы одушевлены высокими примѣромъ Вашего Им-  
ператорскаго Высочества, и всѣ ревностно исполняли  
священный долгъ воспитателей и наставниковъ. Бла-  
годарными молитвами родителей, коимъ попеченія Ваши  
сохранили ихъ дѣтей, суть лучшимъ за сей подвигъ  
возмездіемъ.

### WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg 18-an Września.

НАЈВЫ՚ШЫЙ РЕСКРИПТЪ,

до Jego Cesarskiej Wysokosci Wiel-  
kiego Xięcia Michała Pawłowicza,  
Głównego Naczelnika Zakładów Wychowania  
Wojskowego.

WASZA CESARSKA WYSOKOŚCI! Niezwykle liczny ostat-  
ni awans oficerów wychodzących z Wojskowych Zakładów  
Wychowania, zaopatrzwszy Armiją w oficerów dających  
dobre nadzieje, wśród niespodzianie powiększonego po-  
trzebowania takowych, kazał ze wszelką słusnością wno-  
sić, że wczesny ten awans, przed samem wystąpieniem do  
obozu wszystkich wychowauców, najwięcej do frontowej  
służby nawykłych, będzie miał wyraźny wpływ na skład  
frontowy tych zakładów. — Tym przyjemniej Mi było za-  
uważyć wyborny pod wszelkimi względami porządek i  
wzorową szykowność, jakimi odznaczał się oddział Zakła-  
dów Wojskowych Wychowania w ciągu całego pobytu w  
Peterhofie.

Będąc codziennym świadkiem niezamordowanych sta-  
rań i umiejętnej przezorności, z jakimi wychowaucy Wasi  
byli ochraniani od epidemii, przez cały czas jej rozwijania  
się w Stolicy i okolicach, — Byłem tém wzruszony do głębi  
serca. Bóg wyraźnie pobłogosławił usiłowaniami WASZEJ  
CESARSKIEJ WYSOKOŚCI; z całego oddziału jeden tylko uczeń  
zapadł na cholerę, a i ten był uratowany.

Miło Mi było nabrać przekonania, że nie tylko Na-  
czelnicy Zakładów, kierowani bezpośrednio Wasze-  
mi przepisami, lecz i wszyscy bez wyjątku oficerowie, oży-  
wieni są wysokim przykładem WASZEJ CESARSKIEJ WYSOKO-  
ŚCI, i wszyscy gorliwie pełnili święty obowiązek kształci-  
cieli i mistrzów młodzi. Dziękujeune modły rodziców,  
którym Wasza pieczołowitość zachowała dzieci, są najlep-  
szą za tę zasługę nagrodą.

Радуюсь случаю выразить за сіе Вашему Императорскому Высочеству совершенную Мою благодарность и сердечную признательность.

На подлинном собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКОГО  
ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

**НИКОЛАЙ.**

Красное Село,  
15-го Августа 1848 года.

Въ Высочайшихъ Указахъ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данныхъ Правительствующему Сенату, 23-го Августа, изображено:

„Профессору каноническаго права въ Римско-Католической Духовной Академіи, Канонику Гаспару *Боровскому*, Всеимлостивѣйше повелѣваемъ быть Епископомъ Луцко-Житомирской Римско-Католической Епархіи.

„Управляющему Виленскою Римско-Католическою Епархіею, Прелату Венцеславу *Жилинскому*, Всеимлостивѣйше повелѣваемъ быть Епархіальнымъ Епископомъ сей Епархіи.“

25-го Августа. „Обращая вниманіе на постоянно отличное и усердное служеніе Римско-Католическаго Епископа Казимира *Дмоховскаго*, Всеимлостивѣйше повелѣваемъ ему быть Архіепископомъ Могилевскимъ и Митрополитомъ всѣхъ церквей сего исповѣданія въ Имперіи Нашей.

„Указомъ Нашимъ, назначивъ Епископа Казимира *Дмоховскаго* Архіепископомъ Могилевскимъ, Митрополитомъ Римско-Католическихъ церквей въ Имперіи Нашей, и желая облегчить трудности предстоющихъ ему обязанностей, Всеимлостивѣйше повелѣваемъ Ректору Римско-Католической Духовной Академіи, Канонику *Игнатію Головинскому*, быть Епископомъ Суффраганомъ Могилевскимъ и Кoadьюторомъ, съ правомъ преемства, Митрополита *Дмоховскаго*, и съ оставленіемъ въ настоящей его должности.“

## ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 21 Сентября.

Въ засѣданіи національнаго собранія, происходившемъ третьяго дня, депутатъ Грабовъ снова избранъ былъ президентомъ собранія, а депутаты: Фидлеръ, Юансъ, Валдекъ и Уирухъ вице-президентами. За сямъ засѣданіе отсрочено было до Четверга (21-го числа с. м.).

— Берлинскій комендантъ, генералъ Туинъ, объявлялъ, 19 числа, слѣдующее: „Послѣ случившихся, въ продолженіе нѣсколькихъ послѣднихъ дней, схватокъ между солдатами егерскаго баталіона 24 пѣхотнаго полка, и лицами гражданскаго сословія, вчера въ 10 часовъ вечера дошло наконецъ дѣло до значительной между ними битвы. Полицейскія стража и національная гвардія арестовали при семъ 6 солдатъ, изъ которыхъ 5 чел., по поводу полученныхъ ими ранъ, отведены были въ госпиталь. Въ егерей при отступленіи ихъ, въ слѣдствіе полученнаго повелѣнія, въ казармахъ, бросали камнями. Полковой командиръ, прибывшій со многими другими офицерами для укрощенія безначалія, при казарменныхъ воротахъ раненъ былъ камнемъ въ голову, что естественно, усилило негодованіе солдатъ. Равнобѣрно и со стороны гражданскихъ лицъ нѣсколько человекъ было ранено, именно нѣкто въ темномъ плафрокѣ вооруженный ружьемъ, получилъ тяжелую рану въ голову. Для предупрежденія преувеличенныхъ слуховъ, доводится объ этомъ до свѣдѣній публики, съ предвареніемъ, что предписано судебное разслѣдованіе сихъ происшествій, и что участники сихъ безпорядковъ подвергнуты будутъ строгой по законамъ ответственности.“

— Въ Шмигелѣ, близъ Познани, произошли 29 го Августа, важныя безпокойства. Только содѣйствіе войскъ подавило ихъ; нѣсколько человекъ было ранено. Это доказываетъ, что между тамошними партіями вовсе еще нѣтъ примиренія.

— За нѣсколько предъ симъ дней выѣхалъ въ Парижъ генералъ Виллизенъ, съ тайнымъ порученіемъ къ Кавеньику, съ которымъ онъ былъ вмѣстѣ въ Африкѣ и потому состоитъ въ тѣсной дружбѣ.

Rad jestem zrecznosci wynurzenia na to WASZEJ CESARSKIEJ WYSOKOSCI ZUPELNEJ MOJEJ WDZIECZNOSCI I PODZIĘKOWANIA.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI  
ręką podpisano:

**NIKOLAJ.**

Carские Село,  
15-го Сierпня 1848 року.

W Najwyższychъ Ukazachъ, z własnoręcznymъ JEGO CESARSKIEJ MOŚCI podpisemъ, wydanychъ do Rządzącego Senatu, 23-го Sierpnia, wyrażono:

„Professorowi Prawa Kanonicznego w Rzymsko-Katolickiej Akademii Duchownej, Kanonikowi *Kasperowi Borowskiemu*, Najłaskawiej rozkazujemy być Biskupem Łucko-Zytomirskiej Rzymsko-Katolickiej Dyecezyi.

„Rządzącemu Wileńską Rzymsko-Katolicką Dyecezyą, Prałatowi *Wacławowi Zylińskiemu*, Najłaskawiej rozkazujemy być Dyecezalnymъ Biskupemъ tejże Dyecezyi.“

25 Sierpnia. „Zwracając uwagę na ciągle odznaczającą się i gorliwą służbę Rzymsko-Katolickiego Biskupa, *Kazimierza Dmochowskiego*, Najłaskawiej rozkazujemy mu być Arcybiskupemъ Mohylewskimъ i Metropolitą wszystkichъ Kościołówъ tego wyznania w Cesarstwie NASZEM.

„Ukazemъ NASZYMъ, mianowawszy Biskupa *Kazimierza Dmochowskiego* Arcybiskupemъ Mohylewskimъ, Metropolitą Rzymsko-Katolickichъ Kościołówъ w Cesarstwie NASZEM, i pragnącъ ulżyć trudności poruczonychъ mu obowiązkówъ, Najłaskawiej rozkazujemy Rektorowi Rzymsko-Katolickiej Akademii Duchownej, Kanonikowi *Ignacemu Hotowińskiemu*, być Biskupemъ Suffraganemъ Mohylewskimъ i Koadjutoremъ, z prawemъ następstwa, Metropolity *Dmochowskiego*, i z pozostaniemъ w teraźniejszymъ jego obowiązku.“

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y A.

Berlin, 21 września.

Na onegdajszémъ posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego, Deputowany Grabow obrany zostałъ zwozumъ Prezesemъ Zgromadzenia, a Deputowani: Philipps, Jonas, Waldeck i Unruh, Wice-Prezesami. Pożémъ posiedzenie odroczone zostało do przyszłego Czwartku (d. 21 b. m.).

— Komendant Berlina, Jenerał Thun, ogłosił pod d. 19-go następująco: „Po zaszytychъ od kilku dni starciachъ pomiędzy żołnierzami batalionu strzeleckiego 24-go półku piechoty, a osobami stanu cywilnego, wczoraj o godz. 10-tę wieczoremъ przyszło nareszcie do znacznej pomiędzy nimi bitwy. Straż policyjna i gwardya narodowa aresztowały przytém 6 żołnierzy, z których 5 z powodu otrzymanychъ ran do lazaretu odwieźć musiano. Gdy strzelcy w skutek otrzymanego rozkazu cofali się do koszar, kamieniami byli ścigani. Dowódca półku, przybyły z wielu innymi oficerami dla usmierzienia bezprawia, i stojąc przy bramie koszarnej, mocno w głowę zraniony został, co naturalnie podwyższyć musiało do wysokiego stopnia wzburzenie pomiędzy żołnierzami. Podobnie i ze stanu cywilnego zostało kilka osób ranionych, a mianowicie jedna osoba, ubrana w ciemny kartunowy szlafrok, i w karabinъ rzybrojony, otrzymała ciężką ranę w głowę. Dla zapobieżenia przedsadzonemu pogłoskomъ, wiadomiamъ się o tém publiczność z tém nadmienieniem, że sądowe śledztwo zostało jużъ przedsięwzięte, i że z całą surowością prawa postąpieno będzie z uczestnikami tychъ bezprawiw.“

— W Szmiigielu, niedaleko Poznania, zaszły 29 sierpnia ważne zaburzenia. Zaledwie wdane się wojska koniecznie położyły niespokojności. Kilku ludzi było ranionych. Okoliczność ta dowodzi, że między tamiecznymi stronictwy nie ma jeszcze zgody pojednania.

— Jenerał Willisen wyjechał przed kilku dniami do Paryża, z tajnymъ zlecenіemъ do Jenerała Cavaignac, z którym był razem w Afryce, i w ścisłszych z nim dotąd zostaje stosunkach.

22 Сентября.

Вчера обнародовано Королевское постановление, коим уволены от должностей, председатель совета министров Г. Аерсвальд и министры: Ганзманъ, баронъ Шрекенштейн, Мильде, Гирке, Меркеръ и Кюлветтеръ, а вместо их назначены: Генералъ отъ инфантерии Пфуль — военнымъ министромъ и председателемъ совета министровъ; Г. Эйхманъ министромъ внутреннихъ дѣлъ; баронъ Боненъ министромъ финансовъ; гр. Денгофъ исправляющимъ должность министра иностранныхъ дѣлъ; управление отдѣленіемъ земледѣлія ввѣрено временно министру внутреннихъ дѣлъ, а отдѣленія промышленности и торговли, министру финансовъ; наконецъ управление министерствомъ юстиціи, впродъ до дальнѣйшаго распоряженія, поручено помощнику статс-секретаря Г. Мюллеру.

## А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17 Сентября.

Вторымъ вице-президентомъ сейма избранъ, во вчерашнемъ засѣданіи, депутатъ Лассеръ. За симъ утверждено было постановление, по коему до тѣхъ поръ, пока будутъ продолжаться труды конституціонной комиссіи, требующей много времени, сеймовыя засѣданія будутъ производимы по два раза въ недѣлю, и то только въ продолженіе двухъ часовъ по утру и вечеромъ.

— Военный министр, въ отданномъ имъ по военному вѣдомству приказѣ, благодаритъ гарнизонъ столицы за сохраненіе порядка, во время бывшихъ недавно смятеній. Министры внутреннихъ дѣлъ, юстиціи и финансовъ обнародовали поселянамъ, что 7 с. м. сеймъ уничтожилъ крепостное состояніе и всѣ притѣсненія отъ онаго повинности.

— Въ Вѣнской газетѣ, изданной третьяго дня, обнародовано было постановление министерскаго совѣта отъ 12 числа, воспреещающее всякія народныя скопища на площадяхъ и улицахъ. Неповинующіеся сему запрещенію будутъ строго наказываемы.

— Сегодня министерство объявляетъ, что комиссія для ликвидаціи, выданныхъ по 11-е Сентября и находящихся еще у первоначальныхъ пріобрѣтателей акцій частнаго заемнаго заведенія, учрежденнаго г-мъ Свободою, начнетъ сегодня свои дѣйствія такимъ образомъ, что первоначальнымъ пріобрѣтателямъ сихъ акцій будетъ уплачивать пятую часть нарицательной ихъ суммы, заѣмая ей акціи облигаціями, по которымъ правительство будетъ уплачивать всю сумму въ тѣ сроки, какіе выставлены были на акціяхъ. Дальнѣйшая выдача акцій приостановлена, а въ особомъ объявленіи указанъ порядокъ, по которому небогатые промышленники могутъ получать вспоможеніе изъ предназначенныхъ для сего суммъ.

— Здѣсь образовалось общество, состоящее изъ всѣхъ почти офицеровъ и другихъ военныхъ лицъ, многихъ чиновниковъ, богатыхъ гражданъ и національныхъ гвардейцевъ, употребляющее черно-желтыя кокарды и ленты, то есть австрійскіе цвѣта, вместо германскихъ. Партія эта образовала общество названное конституціоннымъ; она противниками своими считаетъ демократическое и другія либеральныя общества, употребляющія германскія цвѣта. Такое раздѣленіе причинило уже раздоры между частными лицами; до открытой борьбы между сими партіями еще не дошло, но взаимная ненависть легко можетъ породить междоусобную войну. Къ сему надобно еще прибавить, что это новое конституціонное общество или чисто-австрійское, объявило себя рѣшительно какъ противъ абсолютизма, такъ и противъ республики, и что на послѣднихъ дняхъ число членовъ онаго чрезвычайно усилилось, такъ что нынѣ оно состоитъ уже изъ 20,000 чел.

— Завтра имѣть сюда прибыть депутація отъ пражскихъ гражданъ, съ просьбою о возстановленіи пражской національной гвардіи. Завтра ожидаютъ сюда депутаціи отъ венгерской націи къ австрійской націи.

18 Сентября.

Сегодня, въ полдень, прибыла сюда венгерская депутація, состоящая изъ 200 чел. однихъ знатныхъ Венгерцевъ; между ними есть слѣпой старецъ Весселеній, Дракъ и другіе. Первая депутація къ Императору отъ венгерскаго сейма состояла изъ 100 членовъ.

Dnia 22 września.

В дню вчерашнемъ ogłoszono postanowienie Królewskie, mocą którego Monarcha uwolnił od obowiązkówъ byłychъ Ministrów, P. Auerswald, Prezesa gabinetu; tudzież PP. Hansemanu, Barona Schreckensteina, Milde, Märcker, Gierke i Köhlwetter, a w ich miejsce mianował Ministrami: Generała Piechoty Pful, Ministremъ wojny i Prezesemъ gabinetu; P. Eichmann, Ministremъ spraw wewnętrznych; P. Bonin, Ministremъ skarbu; Hr. Dönhoff, pełniącymъ tymczasowo obowiązki Ministra spraw zagranicznych; tudzież powierzyłъ tymczasowo kierunekъ Ministerstwa rolnictwa, Ministrowi spraw wewnętrznych, a przemysłu i handlu, Ministrowi skarbu; nakoniecъ ster Ministerstwa sprawiedliwości, do dalszego rozporządzenia, poruczyłъ Podsekretarzowi Stanu, P. Muller.

## A U S T R I A.

Wiedeń, 17 września.

Drugimъ Vice-Prezesemъ Sejmu obrony zostałъ na wczorajszymъ posiedzeniu Deputowany Lasser. Następnie przyjęto uchwałę: że dopóki trwać będą prace Komisji ustawowej, która wiele czasu wymaga, posiedzenia Sejmowe odbywać się będą tylko dwa razy na tydzień, i to tylko dwie godziny przedъ południemъ i wieczoremъ.

— Minister wojny, w rozkazie dziennymъ, w dniu 14 b. m. wydanymъ, podziękowałъ załozce stolicy za utrzymanie porządku podczas niedawno zaszłychъ ruchów, zaś Ministrowi: spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu, zawiadomili włościan, że Sejm, w dniu 7 b. m., zniósłъ poddaństwo i wszelkie z powodu tego wypływające ciężary.

— Onegdajsza Gazeta Wiedeńska ogłosiła postanowienie Rady Ministrówъ daty 12 b. m., zakazujące wszelkichъ zbiegówъ na publicznychъ placachъ i ulicachъ. Przekazujący tenъ zakazъ surowej ulegną karze.

— Dziś Ministerstwo ogłosza, że Komisja dla likwidowania wydanychъ do d. 11 b. m., i jeszcze w posiadaniu pierwotnychъ nabywcówъ znajdującychъ się akcyjъ prywatnego zakładu pożyczkowego, założonego przez P. Swobodę, rozpocznie dziś swoje czynności w ten sposób, że pierwotnymъ nabywcemъ tychъ akcyjъ płacić będzie piątą część summy, na jaką akcja była wystawiona, za odebraniemъ jejъ i wystawieniemъ w jejъ miejsce obligacyi poręczającej za spłatę w podobnychъ ratachъ, jakъ są w akcyjъ oznaczone. Dalsze wydawanie akcyjъ zostaje wstrzymanemъ, a w oddzielnemъ zawiadomieniu ogłoszone są formalności, za dopełnieniemъ których, niezamożni rzemieślnicy i właściciele zakładówъ przemysłowych, otrzymywać mogą wsparcie zъ przeznaczonego na tenъ celъ funduszu.

— Utworzyło się tu stronnictwo, które złożone ze wszystkichъ prawie officerówъ i innychъ osóbъ wojskowych, wielu urzędników, majetnychъ obywateli i gwardystówъ narodowychъ, przyjęło czarno-żółte kokardy i wstęgi, to jest barwy Austriackie, w miejsce Niemieckichъ. Stronnictwo to połączyło się w związekъ nazwany konstytucyjnymъ; przeciwnikami jego są członkowie związku demokratycznego i innychъ liberalnychъ, noszącychъ kolory Niemieckie. Rozdwojenie to spowodowało jużъ zatargi pomiędzy wielu pojedynczymi osobami; do otwartej ataki walki pomiędzy samymi temi dwoma stronnictwami jeszcze nie przyszło, lubo wzajemna nienawiść łatwo wojnę domową sprowadzić może. Dodać tu jeszcze należy, że ówъ nowy związekъ konstytucyjny, (czyli czyste-Austriacki) oświadczyłъ się stanowczo takъ przeciwъ absołutyzmowi, jako też przeciwъ republikanizmowi, i że w ostatnichъ dniachъ znacznie się liczbą członkówъ jego powiększyła; obecnie bowiem wynosi jużъ około 20,000.

— Jutro przybyć tu ma deputacja od obywateli Pragi, zъ prośbą o przywrócenie Pragskiejъ gwardyi narodowej. Jutro spodziewana tu jestъ deputacja od narodu Węgierskiego do narodu Austriackiego.

Dnia 18 września.

Dziś w południu przybyła tu deputacja Węgierska do Sejmu Austriackiego, składająca się zъ 200 osóbъ, samychъ znakomychъ Węgrówъ; pomiędzy nimi znajduje się sędziwy niewidomy Vesselenyi, Drakъ i inni. Pierwsza deputacja do Cesarza od Sejmu Węgierskiego składała się zъ 100 członkówъ.

(1)

— Прагская депутация прибыла еще вчера, завтра будет исполнять службу при сеймовом дворце.

— Изъ Венгрии сообщают, что эрцгерцогъ Стефанъ, въ слѣдствіе воззванія венгерскаго національнаго собранія, сталъ лично въ челѣ венгерской арміи. Весь гусарскій полкъ, говорятъ, перешелъ на сторону Иеллашича, который быстро подвигается впередъ.

— По полученнымъ вышѣ донесеніямъ, Турки изъ Босніи и турецкой Крoаціи ворвались въ австрійскія владѣнія со значительною силою и заняли Цеттинъ.

### 20 Сентября.

Сеймъ не принялъ венгерской депутации, но только получилъ адресъ ея. Всѣ старанія лѣвой стороны, для исходатайствованія въ пользу сказанной депутации аудіенціи сейма, уничтожены были энергическимъ сопротивленіемъ славянской партіи.

— Прибывшая сюда изъ Праги депутация, состоящая изъ 80 чел. пѣхотныхъ національныхъ гвардейцевъ и гренадеръ, привезла для здѣшней національной гвардіи, въ подарокъ, прекрасный штабдартъ. Вчера она занимала караулъ при Сеймовомъ дворцѣ; но просьба ея, занять караулъ въ Шенбрунскомъ дворцѣ, была отвергнута.

— Наборъ въ корпусъ венгерскихъ волонтеровъ все еще продолжается; изъ венгерской гвардіи вышло уже болѣе 30 поручиковъ, чтобы опредѣлиться въ службу по венгерской арміи.

— Сегодня, ночью, часть здѣшняго гарнизона имѣетъ отправиться въ Венерію.

— Черно-желтый цвѣтъ не одержалъ побѣды. Единственное сего рода знамя, поднятое въ Понедѣльникъ, было свято народомъ, и германскіе цвѣта, на перекоръ черно-желтой партіи, повсюду господствуютъ.

— Слышно, что Императоръ въ нынѣшнемъ году не будетъ жить въ здѣшней замкѣ, но останется на зиму въ Шенбрунѣ, гдѣ уже готовятъ зимнія коннаты.

— Венгерскій генералъ графъ Телеки, который не хотѣлъ сражаться съ Иеллашичемъ, прибылъ въ Вѣну. Иеллашичъ объявилъ войскамъ сего генерала, чтобы отправились въ Сирію и тамъ ожидали дальнѣйшихъ повелѣній вѣнскаго министерства.

— Только что получили здѣсь донесеніе объ ужасномъ пораженіи Венгерцевъ, произведенномъ Крoаціи при Кештели; одинъ только 2-й пѣхотный полкъ лишился 1,500 чел. убитыми и ранеными и почти совершенно истребленъ. Иеллашичъ будто бы объявилъ, что онъ хочетъ, 21 Октября, открыть въ Пестѣ Славянской сеймъ.

### Триестъ, 15 Сентября.

Сегодня, по-полудни, остановились здѣсь на якорѣ: французскіе—86 пушечный корабль *Jupiter*, на которомъ находится 850 чел. экипажа, и 30 пушечный фрегатъ *Psyche* съ 350 чел. экипажа. Сюда эти вышли изъ Мессины 11 Сентября.

— Австрійскій флотъ вышелъ изъ здѣшней гавани, но близъ Умаго принужденъ былъ остановиться по причинѣ противнаго вѣтра. Сардинскій флотъ отплылъ наконецъ изъ Венеціи и видѣнъ былъ вчера близъ Анконы. Въ Венеціанскій заливъ вступили 3 французскіе корабля.

### Венгрія. Пестъ, 16 Сентября.

Со вчерашняго дня, городъ нашъ въ необыкновенномъ волненіи. Преобразование кабинета, выступленіе изъ онаго Г. Коссута, и неудачи войскъ, подали къ этому главнѣйшіе поводы. Вчера, вечеромъ, ожидали Королевскаго утвержденія, на поданныя гр. Баттіани условія; но какъ утвержденія этого не получено ни вчера ни сегодня, волненіе возрасло до небротія. Между тѣмъ получено извѣстіе съ береговъ Дравы, что Банъ Иеллашичъ безъ выстрѣла занялъ кр. Канишу и что генералъ-майоръ Телеки, отступилъ съ своимъ отрядомъ къ Кештели, объявивъ, что съ баномъ воевать онъ неамфренъ и венгерскаго кабинета не признаетъ. При этомъ извѣстіи, въ собраніи сейма и въ публикѣ на галлерейхъ раздались восклицанія гнѣва и отчаянія. Министръ Баттіани предлагалъ просить эрцгерцога Палатина принять начальство надъ войсками находящимися на рѣкѣ Дравѣ. Предложеніе его принято съ восторгомъ, а отправленная депутация, вскорѣ возвратилась съ отвѣтомъ, что эрцгерцогъ всегда готовъ служить въ своему отечеству и проситъ только спокойно выждать отвѣта Короля и усилить дѣйствующія войска, присовокупляя, что если бы всѣ

— Депутация Прагская прибыла еще вчера; завтра она полнѣе службу передъ палатомъ Сеймовымъ.

— Зъ Венгрии доводимъ, что Арцы-Хіаже Стефанъ въ слѣдствіе воззванія Венгерскаго Згромажденія Народоваго, станалъ самъ на челе войска Венгерскаго. Цѣлы полкъ лнзаровъ преежсе мнал до Јеллачыца, который шырко посува сея напрыодъ.

— Według nadeszłych właśnie wiadomości, Turcy z Bosnii i Kroatyи Turcekiej wkroczyli do Państw Austriackich ze znaczną siłą i zajęli Zettin.

### Дня 20 września.

Sejm nie przyjął deputacyi Węgierskiej *in corpore*, ale tylko jej adres. Wszelkie usiłowania Lewej strony, aby rzezonей deputacyi posłuchanie Sejmu wyjednać, rozbiły się o energiczny opór stronnictwa Sławiańskiego.

— Przybyła tu z Pragi deputacja, złożona z 80 pie-szych gwardzistów narodowych i grenadyerów, przywiozła tutejszej gwardyi narodowej w podarunku piękna chorągiew. Wczoraj zajęła wartę przed pałacem Sejmovym; ale prosba jej, aby mogła zająć także wartę w pałacu Schönbrunn, została odrzucona.

— Werbowanie dla korpusu ochotników Węgierskich trwa jeszcze ciągle; z gwardyi Węgierskiej wystąpiło już więcej jak 30 poruczników, dla przyjęcia służby w Węgrzech.

— Dziś w nocy wyruszyć ma część załogi tutejszej do Węgier.

— Barwy czarno-żółte nie odniosły zwycięstwa. Jedyna tego rodzaju chorągiew, zatknięta w Ponedziałek, została przez lud zdjęta, i kolory Niemieckie, na przekór stronnictwu czarno-żółtemu trzymają górę.

— Słychać, że Cesarz w tym roku nie zajmie mieszkania w zamku tutejszym, ale pozostanie na zimę w Schönbrunn, gdzie już zimowe urządza apartamenta.

— Węgierski Jenerał Hr. Teleky, który z Jellaczycem bić się nie chciał, przybył do Wiednia. Jellaczyc oświadczył wojsku tego Jenerała, aby się udało do Styryi i tam oczekiwało dalszych rozkazów od Ministerstwa Wiedeńskiego.

— Właśnie rozeszła się tu wiadomość o wielkiej klęsce Węgrów, jaką im zadać mieli Kroaty pod Keszteley; sam półk 2-gi piechoty utracił 1,500 ludzi w zabitych i rannych i prawie całkiem został zniszczony. Jellaczyc miał jakoby oświadczyć, iż chce dnia 21 października odbyć w Pesce Sejm Sławiański.

### Tyneet, 15 września.

Dzisiaj, po południu, zarzuciły tu kotwice: okręt liniowy Francuzki *Jupiter*, mający 86 dział i 850 ludzi załogi, i fregata *Psyche* o 30 działach, z 350 ludźmi załogi. Oba te statki wypłynęły 11-go z Messyny.

— Austriacka flota wypłynęła z tutejszego portu, lecz przez wiatry przeciwne wstrzymana została na wysokości morza pod Umago. Flota Sardyńska odplynęła nakoniec z Wenecyi i widziana była wczoraj pod Ankoną. Do zatoki Weneckiej wpłynęły 3 okręty francuzkie.

### Węgry. Peszt, 16 września.

Od dnia wczorajszego miasto nasze jest w nadzwyczajnym wzburzeniu. Zmiana gabinetu, wystąpienie z niego P. Kossutha, i zły obrót spraw wojennych, są tego głównym powodem. Wczoraj wieczorem spodziewano się z Wiednia Królewskiego potwierdzenia podanych przez Hr. Batthyany warunków, pod którymi podjął się utworzenia nowego ministerstwa; gdy go jednak ani wczoraj ani dzisiaj nie otrzymano, wzburzenie doszło do najwyższego stopnia. Tymczasem przybyła wiadomość z nad Dравы, że Ban Jellaczic, bez dobytecia broni, wszedł do twierdzy Kanizy, tudzież, że Jenerał-Major Baron Teleky cofnął się z wojskiem do Keszthely, oświadczając, że z Banem wojować nie będzie i gabinetu Węgierskiego nie uznaje. Na tę wiadomość i Sejm i galerye wydały okrzyki gniewu i rozpacz. Minister Batthyany doradził prosić Arcy-Xięcia Palatyna, ażeby sam objął dowództwo nad wojskiem nad rzeką Dravą. Projekt ten przyjęto z zapalem, a wybrana deputacja, wnet przyniosła odpowiedź, że Arcy-Xięca w każdej chwili gotów jest służyć swojej ojczyźnie; żąda tylko, i aby spokojnie na odpowiedź Króla oczekiwano i opatrzone go w silnie sze wojsko. Dodał z resztą, że chociażby wszyscy chcieli szukać i zdradzać Madziarów, li-

вздумали обманывать Маджаровъ и измѣнять имъ, то исторія скажетъ, что онъ одинъ не измѣнялъ имъ. На другой же день поутру эрцгерцога отправился въ армию.

— Завтра снова отправляется депутация въ Вѣну, чтобы просить помощи противъ кроатскаго бана.

— Президентъ совѣта, графъ Лудовикъ Баттиани, издалъ приказъ къ венгерскимъ жителямъ, въ которомъ обращая ихъ вниманіе на угрожающую странѣ опасность, призываетъ ихъ къ поголовному вооруженію, для отраженія враговъ. И такъ, поголовное вооруженіе вскорѣ будетъ приведено въ исполненіе. — Крѣпость Буда получитъ отрядъ ландверной артиллеріи; тамъ усердно также занимаются улучшеніемъ укрѣпленій.

— Офицеры войскъ, расположенныхъ въ крѣпости Эссекъ, объявили, что крѣпость эта, какъ собственность Императора, сохранить нейтралитетъ, и что вторженіе венгерскихъ войскъ признано будетъ нарушеніемъ нейтралитета.

— Утверждаютъ, что Теллашичъ предполагаетъ для удовлетворенія военныхъ издержекъ конфисковать духовныя имущества въ Венгріи.

— Въ Лембергской газетѣ, отъ 13 Сентября, напечатана статья, объясняющая настоящее положеніе Венгріи, съ большимъ разуміемъ дѣла. „Настоящее отношеніе Теллашича къ Венгріи, — не ново, и оно образовано не реакціею; — это не больше какъ старая ненависть, выказавшаяся въ самыхъ рѣзкихъ чертахъ, и поддерживаемая непосредственно такъ называемымъ *laissez aller*. Теллашичъ вовсе не приверженецъ эрцгерцога Франца Карла и его семейства, но онъ искренній другъ славянщины. Угрожающую борьбу можно бы было предотвратить нынѣ только согласіемъ Венгріи на концессию въ пользу Кроаціи и Австріи. Но мы сомнѣваемся въ томъ, чтобы Венгрія согласилась на оную. Такимъ образомъ дѣло должно рѣшиться оружіемъ. Способы Маджаровъ незначительны, и они имѣютъ на своей сторонѣ одинъ лишь восторгъ. Но превозносимая храбрость венгерскихъ дворянъ, которые нынѣ должны стать во главѣ движенія, не упала ли уже при столѣтней недѣлительной ихъ жизни, это покажетъ намъ будущее. Южнымъ же славянамъ благоприятствуютъ слѣдующія обстоятельства. 1) Военородное энергическое сочувствіе; 2) огромная военная сила на границѣ, этомъ волшебномъ полѣ, окружающемъ со всехъ сторонъ Венгрію. 3) Симпатія значительнѣйшей части волиныхъ королевскихъ городовъ. 4) Благоприятствіе сосредоточивающейся въ Пресбургѣ аристократической реакціи. 5) Весьма вѣроятныя, и даже совершенно уже приготовленныя смятенія въ сѣверной Венгріи.

„Общему дѣйствию такихъ стихій, Венгерцы не въ состояніи сопротивляться; послѣдствія могутъ быть слѣдующія: 1) унижательный договоръ, или 2) совершенная неудача и происходящее отъ того распаденіе вѣковаго государства на Маджарскую часть и двѣ части славянскія. Искренняго союзника Венгріи ни въ комъ не имѣеть, въ самомъ лучшемъ случаѣ она можетъ полагаться на нѣкоторую симпатію германской центральной власти, которая однако же доставитъ не много пользы. Если бы, какъ думаютъ и какъ обнаруживаютъ нѣкоторые признаки, вѣнская радикальная партія заключила союзъ съ венгерскими революціонистами (преимущественно потому, что Германцы и радикалисты дышатъ ненавистію къ перевѣсу славянской стихіи въ вѣнскомъ сеймѣ), тогда легко могло бы дойти до насильственнаго и окончательнаго столкновенія, при чемъ академической легіонъ сдѣлался бы жертвою.“

## Франція.

Парижъ, 16 Сентября.

Въ *National* утверждаютъ, что генераль Кавеньякъ намѣренъ отправить въ департаменты известное число депутатовъ, для объясненія жителямъ предположеній правительства и для собранія свѣдѣній объ администраціи и общественномъ мнѣніи.

— Въ *Journal des Débats* пишутъ, что правительство, желая удостовѣриться въ относительной силѣ партій во Франціи, предписало префектамъ какъ можно скорѣе доставить списки членамъ муниципалитетовъ, съ означеніемъ къ какой категоріи принадлежатъ каждый изъ членовъ. Категорій этихъ четыре, а именно: легитимисты, консерватисты, ультра республиканцы и умѣренные.

Исторія вспоминать будице, же онъ одинъ ихъ вничемъ не заводио. — Арцы-Хижеъ Палатинъ дншъ жуо рано выжечалъ до војска.

— Јутро знову идаете се нова депутация до Вiedenя, абы проситъ Сеймъ Аустриачки о помощи противъ Банови Кроацыи.

— Презесъ Рады, Нр. Лудвикъ Баттианы, выдалъ розказъ до мншкннцѣвъ Вегеръ, вкѣторымъ звращаеа ихъ уваге на небезпеченство грожаеа краюви, взываа ихъ до повстанія в массе, для одпарчя напаеи. Такъ вгее посполите руснене вкѣротее будее нрганнзоване. Тввердза Буда отрнмуе одднзл артыллери ландверовей; працюа тамъ такъе горлнве надъ вzmочненнемъ fortcey.

— Корпусъ офицерѣвъ тввердзы Эссекъ ошвѣдчылъ, же помнненна тввердза, како власносѣ Цесарза, jest neutralна; затѣмъ вшзекл напаеа такъ же строны Вегѣровъ jako і Славнван, уважаеа будее за згвалченне тѣй neutralносѣи.

— Слычаеа, же Јеллачычъ замысла кошта воженне пркрье забраннемъ дѣбръ дуевоыныхъ в Вегерчехъ.

— Дз. *Лвовскн*, з д. 13 врсѣснн, замншчеза артыкулъ вшвѣчаеаеа оебене положеенне Вегеръ з внелка знаомосѣи рчезы. „Стосункъ оебены Јеллачыча до Вегеръ, не jest новымъ, ани утворзеныи през реакцыа, але jest то тнлко давна ннваннше народова, выпнѣтована в найвыразнстнзшеј формѣ, а пнперана поспредннмъ такъ званѣмъ *laissez aller*. Јеллачычъ не jest ннннмннѣеј стронннкѣмъ Арцы-Хнчнца Францншка Карола і его фамили, але тнлко најшчезчшымъ прнзачнелемъ Славнваншчезыны. Грожаеа влкѣ моглыбы Вегѣры одврѣотне жуо тераз тнлко прнзвольеннемъ на внелкне концессые для Кроацыи і Аустрыи. Втѣпнчн атолн належы, czy Вегѣры здецыдуа се на ннѣ; вшзскнко вгее каже вноснѣе же орѣзъ рчезы тѣ розстрнзннѣ. Сродкн Маджарѣвъ сѣ нечнзначне; једно со маја за соба, jest ихъ ентнзуызмъ. Лечъ чытн давна вшвлавнана одвага шзлачты, кѣтора тераз мусялабы станѣа на езеле рнчу, не остыла поспредъ столѣтннѣго жнчя в нечыноосѣи, то муся се допнчѣо оказаеа в чыннхъ. Поудннвоымъ Славнваномъ спрнзжнјаа заа наступнјаеа околнчностн: 1) Рѣвна енергнја пощзчнн се. 2) Нечнмнчззона снла војскова в Пограннчн, (ѣмъ памнѣеа чзароднѣејскнмъ, кѣторѣмъ Вегѣры сѣ до кола отозоне. 3) Снмпатнја внѣкшеј чзсѣи волюныхъ мнштъ Крѣлевскнхъ. 4) Спрнзжннне концентруаеаеа се в Пресбургѣ реакцыи арысткратычезнѣ. 5) Бардзо правдоподобны, а наветъ зуефнне жуо прнзготованы вѣбухъ розрнчуѣвъ в поудннвнхъ Вегерчехъ.

„Спѣлнмѣ днзлнннн такіхъ жнвнѣѣѣвъ не здолаја се Вегѣры такъ латво опрѣеа, а наступства тего мога быѣ такн: 1) упокаржаеаеа компромнс, або 2) зуефна клѣска і внннкаеаеа зтад розпадннне се одвнчезнѣго Паиства на једнѣ Маджарска, а двнѣ Славнванскнѣ чзсѣи. Шчзерего спрнзннчереаеа Вегѣры не маја в ннкнмъ, в најлпшшымъ разнѣ мога тнлко лнчыѣ на нејакнѣ снмпатые Ннмнѣекнѣј Влнды Centralнѣј, кѣторѣ имъ једнакъ невнѣле помoga. Јежелнлы, јакъ сѣдза, і јакъ се з ннѣкѣорыхъ снмптомѣѣвъ оказаеа, партнја раднчална в Вiedenнн заравла прнзннчере з револуцнѣоннстамн Вегѣерскнмн, (а то шчззегѣлнне для тего, же Ннмѣцы і Раднчалнсеи ннваннвнзл прѣвагы жнвнѣѣѣ Славнванскнѣго на Сѣмнѣе Внѣденскнмъ), втѣды моглѣбы латво прнзжнѣе до гвалтовнѣго і олатннѣго старчя се, прнзъ кѣторѣмбы лѣгаа академнчка мусяла паеа оларѣа.“

## FRANCYA.

Парнжъ, 16 врсѣснн.

*National* доносн, изъ Јенералъ Каваннжаеа замнчеза вшслаѣ певнн лнчзѣ депутатѣвъ до департаментѣвъ, для ођаосннннн мншкннцѣвъ о целнхъ рзду, ораз повнзчннннн внѣдомосѣи доклатнѣнѣ подъ вгзлѣдемъ тамечннхъ опннн і пощрлѣ адмннстрацыи.

— *Journal des Débats* завнѣера внѣдомосѣ, изъ рздъ, для повнзчннннн доклатнѣнѣ внѣдомосѣи о стосункѣвѣ снлѣ стронннѣвъ во Францы, полѣцнлъ Префектѣмъ, изъбы јакъ најспншчнннѣј наѣсѣлаи лнсты чзлѣнокѣвъ радъ муниципалннхъ, з внмнчнннннн, до јакнѣй категорыи кѣторъ з ннѣхъ належы. Категорыи jest 4, а мннновнчнѣе: лѣгнтымнсеи, консерватнсеи, горлнви републиканнѣ і републиканнѣ умнѣркованы.

— В Лионѣ, 1-го с. м., по случаю объявленнаго городскою думою мостоваго сбора, произошли беспорядки, кои однако же были прекращены, по задержании 30 или 40 человекъ. По полученному изъ Парижа телеграфическому приказанію, отправленъ изъ Лиона въ Марсель пароходъ съ 300,000 боевыхъ зарядовъ и 50 инженерами.

— Начальнику войскъ въ Марсели дано по телеграфу приказаніе поставить на военную ногу два батальона тамошняго гарнизона; онъ немедленно выбралъ изъ двухъ полковъ нужное число людей и снабдилъ ихъ всемъ нужнымъ для выступленія въ походъ. О дальнѣйшемъ назначеніи сего войска еще не известно. По письмамъ изъ Марсели, прибыла туда герцогиня Беррійская.

— Въ Монпелье арестованы Г. Лаперузъ и О. аргъ, обвиненные въ участіи въ заговорѣ легитимистовъ.

— Разнесся слухъ, что правительство намѣрено, немедленно по утверженіи уложенія, обнародовать общую амнистию.

### 18 Сентября.

Весь Парижъ занятъ теперь выборами не въ примѣръ болѣе, чѣмъ въ Лионѣ. На площадяхъ и по улицамъ толпится народъ.

— Въ журналахъ спорятъ о томъ, приметъ ли Лудовикъ Бонапарте, по выбору, должность или нѣтъ. Въ пользу его подано войсками парижскаго гарнизона 4,760 голосовъ, въ пользу г-на Адама 2,714; въ пользу г-на Фульда 2,710; въ пользу г-на Дюрандена 2,319 и въ пользу маршала Вюжо 2,220. Корпусъ инвалидовъ, считающій 2,406 избирателей, подалъ въ пользу Лудвика Бонапарте 2,151 голосъ; послѣ него самое большое число голосовъ получилъ Г. Ней.

— Третьяго дня въ національномъ собраніи Г. Базъ спросилъ министровъ: точно ли правительство намѣрено отправить въ департаменты нѣкоторыхъ своихъ членовъ, для развѣданія мыслей народа по нѣкоторымъ государственнымъ вопросамъ. Министръ внутреннихъ дѣлъ Г. Сенаръ отвѣчалъ, что правительство не сообщило о томъ ни одному изъ журналовъ, но по видимому находить сіе нужнымъ, чтобы увѣрить въ желаніяхъ націи. Въ отвѣтъ на это, Г. Базъ объявилъ, что во время разсмотрѣнія устава, удаленіе членовъ собранія отъ ихъ занятій было бы весьма вредно. — Г. Сенаръ возражалъ, что если бы національное собраніе само собою распорядилось о командированіи членовъ, то мѣра сія произвела бы опасеніе, но такъ какъ порученіе сіе дѣлается правительствомъ, то это мѣра не политическая, а административная. Слова сіи произвели необыкновенное волненіе, такъ, что пренія на нѣкоторое время были прерваны. Многие члены окружили генерала Кавеньяка и приступили къ нему съ разными вопросами; наконецъ онъ и все министры удалились изъ залы. По восстановленіи спокойствія, Г. Маррасть предложилъ обратиться къ очереднымъ дѣламъ, оставивъ исполнительную власть всю отвѣтственность по тѣмъ распоряженіямъ, на кои она рѣшится. Слова сіи произвели еще большее замѣшательство: генералъ Кавеньякъ, только что возратившійся въ залу, хотѣлъ было вновь удалиться, но его задержали почти силою; наконецъ Г. Базъ объявилъ, что согласенъ на предложеніе президента, и оно утверждено было значительнымъ большинствомъ голосовъ, но собраніе разошлось въ большомъ волненіи.

— Въ *Presse* сообщаютъ, изъ дипломатическихъ источниковъ, что между Англіею и Франціею съ одной, и Австріею съ другой стороны, произошли уже недоразумѣнія въ отношеніи посредничества, по поводу Венеціи, на занятіе которой Австрія требуетъ себѣ права, которое у ней именно Франція оспариваетъ. Ген. Кавеньякъ и Г. Бастидъ тотчасъ сообщили объ этомъ лорду Пальмерстону, прося его разрѣшить сей весьма важный вопросъ. На дняхъ ожидаютъ здѣсь отвѣта сказаннаго лорда.

— Здѣсь получено извѣстіе, что перемиріе между Австріею и Сардиніею продолжено на одинъ мѣсяць.

### 19 Сентября.

На вчерашнемъ засѣданіи національнаго собранія, сначала разсматривали члены 5-ю статью устава объ отнѣніи смертной казни за политическія преступленія. Абоатъ Кокерель, предложилъ безусловную отнѣну этой казни, по предложеніе его отвергнуто 498 голосами противъ 216, и такимъ образомъ 5-я статья утверждена въ первобытномъ ея видѣ, равно

— В Лионѣ, 1-го с. м., з. powodu наłożonej przez all radę miejską opłaty mostowego, przyszło do zaburzeń, które jednakże usmierzone, po aresztowaniu 30 do 40 osób. W skutku rozkazu, nadesłanego telegrafem z Paryża, wyprowadzono z Lyonu do Marsylii parostatek z 309,000 ładunków i pół-kompanią inżynierów.

— General dowodzący w Marsylii otrzymał w tych dniach, telegrafem, rozkaz utworzenia z załogi tamecznej dwóch batalionów wojennych; natychmiast więc wybrał z dwóch półków odpowiednią liczbę ludzi i przygotował ich do wymarszu. Przeznaczenie tego wojska nie jest wiadome. Według listów z Marsylii, miała tam przybyć Xiężna Berry.

— W Montpellier aresztowano P.P. Lapeyrouse i A. Sargues, obwinionych o udział w spisku legitymistowskim.

— Rozeszła się wieść, że rząd ma zamiar, zaraz po przyjęciu ustawy, powszechną ogłosić amnestyą.

### Dnia 18 września.

Cały Paryż jest dziś w poruszeniu z powodu wyborów; udział w nich jest większy jak w miesiącu czerwcu. Na placach i ulicach widać liczne naradzających się grona.

— Dzienniki spierają się z sobą, czy Ludwik Bonaparte przynie wybór lub nie. Tymczasem, w zakładzie Paryżkiej, dano za nim 4,760 kresek, 2,714 za P. Adam, 2,710 za P. Fould, 2,319 za P. Girardin, a 2,220 za Marszałkiem Bugeaud. Inwalidzi, mający 2,403 głosów, dali Ludwikowi Napoleonowi 2,151; największą zaś część po nim miał P. Ney.

— Onegdaj, podczas obrad Zgromadzenia Narodowego, P. Baze, zapytał Ministrów: czyli jest to prawda, że rząd chce wysłać niektórych członków w Zgromadzenia Narodowego do departamentów, w celu zbadania sposobu myślenia ludu w kwestjach kraj dotyczących. Odrzekł na to Minister spraw wewnętrznych, P. Senard, że wprowadzenie rządu żadnego dziennika o swoich zamiarach, nie zawiadomił, nie przeczy jednak, że posłannictwo to uważa za rzecz konieczną, dla poznania właściwych życzeń ludu. P. Baze odpowiadając na to objaśnienie, sądził, że w chwili, kiedy się toczy rozprawy nad ustawą, oderwanie członków Zgromadzenia od ich właściwego zajęcia, byłoby wielce szkodliwe. Naprawdę utrzymywał P. Senard, że gdyby Zgromadzenie Narodowe samo w tym przedmiocie wysłało swoich członków, rzecz ta byłaby krokiem politycznym i wznieciłaby obawę; kiedy przeciwnie posłannictwo to ze strony Rządu, uważać można tylko za środek jedynie administracyjny. Tu wzburzenie umysłów doszło do najwyższego stopnia, tak, że obrady na czas jakiś przzerwane być musiały. Kilkudziesięciu Reprezentantów otoczyło Jen. Cavaignac i zadawało mu mnóstwo pytań; tak, że ten nakoniec, z całym składem gabinetu, opuścił salę. Kiedy już spokojność wracać zaczęła, Prezes, P. Marrast, podał wniosek, aby przejść do porządku dziennego, pozostawiając Władzy Wykonawczej całą odpowiedzialność za środki, jakie przedsię weźmie. Słowa te sprawiły większe jeszcze zamieszanie. General Cavaignac, który dopiero co był wrócił, chciał wyjść powtórnie, ale go gwałtem przytrzymano. Nakoniec, gdy i P. Baze oświadczył, że się zgadza na wniosek Prezesa, przyjęto go znaczną większością. Reprezentanci atoli rozszli się w wielkim wzburzeniu.

— *Presse* donosi, z dyplomatycznych źródeł, że między Anglią i Francją z jednej, a Austrią z drugiej strony, zaszły już nieporozumienia, w rzeczy pośrednictwa, a to z powodu Weneccyi, do której niezwłócznie zajęcia Austriya przyznaje sobie prawo, czego jej właśnie Francya zaprzecza. General Cavaignac i P. Bastide donieśli o tym natychmiast Lordowi Palmerston, prosząc go o rozstrzygnięcie tej nader ważnej kwestyi. W tych dniach oczekują tu odpowiedzi rzeczonoego Lorda.

— Otrzymano tu wiadomość, że zawieszenie broni między Austrią a Sardynią, na miesiąc przedłużone zostało.

### Dnia 19 września.

Na wczorajszym posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego roztrząsano artykuł 5-ty ustawy, o zniesieniu kary śmierci za przestępstwa polityczne. Xiądz Coquerel zaprojektował bezwarunkowe zniesienie tej kary w ogólności; atoli jego poprawkę odrzucono 498 głosami przeciw 216, i art. 5 przyjęto w formie pierwotkowej, równie jak i artykuł 6, tyczący się zniesienia niewolnictwa.

как и 6-я статья объ уничтоженіи невольничества. О 7-й статье, касательно вѣротеримости, возникли жаркія пренія и представлено было много дополнительныхъ статей, которыя были отвергнуты, и статья эта утверждена.

Выборы въ Парижѣ окончились вчера вечеромъ въ 9 часовъ, по результатамъ ихъ не извѣстны. Цѣль сомнѣнія, что Луи Бонапартъ и Кюбе будутъ имѣть въ свою пользу значительное большинство. Говорятъ, что первый изъ нихъ находится въ Булони, и обантша, что прибудетъ, какъ представитель народный, а не претендентъ. При выборахъ, спокойствіе не было нарушено.

Командующій французскимъ флотомъ на Средиземномъ морѣ, адмиралъ Боденъ, сообщилъ правительству объ удаденіи Сардинскаго флота съ венецянскихъ водъ, и о приближеніи австрійскаго флота, съ вопросомъ какъ онъ долженъ поступить. Ему говорятъ, отвѣчали по телеграфу, чтобы онъ сопротивлялся всякому нападенію австрійскаго флота на Венецію.

## А н г л і я .

Лондонъ, 6 Сентября.

Вчера Королева и принцъ Альбертъ отправились въ Булчу въ Шотландію на яхтѣ *Victoria and Albert*, въ сопровожденіи четырехъ пароходовъ. Третьяго дня, послѣ засѣданія тайнаго совѣта. Ея Величество принимала въ аудіенціи г-на Андриана, который представилъ письмо эрцъ-герцога Іоанна, какъ выражается *Court-Journal*. Г-на Андриана представилъ лордъ Пальмерстонъ.

Изъ Дублина пишутъ, что лордъ-канцлеръ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ первымъ министромъ, который намѣренъ провести чѣскаго длей въ деревнѣ у ген Чарльмонта, а сегодня отправился въ помѣстье герцога Bedford. Цѣль поездки лорда Джона Росселя въ Ирландію до сихъ поръ не извѣстна. Число войскъ въ Ирландіи, считая и вооруженную полицію, простирается до 50,000 чел. Говорятъ, что число полицейскихъ будетъ увеличено до 30,000, съ тѣмъ, чтобы лишніи войска можно было употребить въ другомъ мѣстѣ.

По закрытіи парламента, почти все министры выѣзжаютъ въ деревни. Лордъ Пальмерстонъ будетъ жить недалеко отъ Лондона, до возвращенія лорда Джона Росселя.

12-го Августа, въ имѣніи своемъ, въ Дербатскомъ графствѣ, скончался знаменитый англійскій инженеръ, Жоржъ Стефенсонъ, который первый съ хорошимъ успѣхомъ примѣнилъ паровозы къ желѣзнымъ дорогамъ.

## Г е р м а н і я .

Франкфуртъ на Майнѣ, 18 Сентября.

Въ слѣдствіе вчерашнихъ происшествій, бывшіе изъ Майнца войска союза, одинъ австрійскій и одинъ прусскій батальоны, окружили церковь св. Павла, гдѣ бывають засѣданія народнаго собранія, а въ едѣ самими начатіемъ оныхъ отправилась въ ближайшія квартиры на предместьѣ Саксенгаузенъ. Когда прислали къ совѣщаніямъ, слышно было, что сильно стучали въ двери зданія. Члены собирались въ величайшемъ волненіи и по возстановленіи порядка приступили къ преніямъ, при началіи коихъ, президентъ прочелъ отзывъ эрцгерцога правителя, въ коемъ Е. И. В. изъявляетъ, что какъ Г. Даальманъ и вице-президентъ Г. Германъ не приняли на себя обязанности образовать новый составъ кабинета, то дѣлами государя: ва будетъ управлять прежній кабинетъ, впредь до образованія новаго. За симъ Г. Берге спросилъ министровъ, для чего призваны войска, на что Г. Шмердингъ отвѣчалъ ему, что безъ вопроса, онъ самъ бы сообщилъ собранію, что центральное и безопасно. желая обеспечить свободу совѣщаній и безопасность членовъ сейма, вынуждено было принять эти мѣры. Послѣ этого удовлетворительнаго отвѣта, пренія продолжались въ спокойствіи. При концѣ засѣданія президентъ прочелъ слѣдующее объявленіе: „Собраніе въ числѣ 20,000 обывателей, на засѣданіи своемъ 17 с. м., постановляетъ, что 258 членовъ, которые подали голоса объ утвержденіи перемирія въ Мальмоз заключеннаго, будутъ объявлены измѣнниками противъ германской націи; и что постановленіе это будетъ обнародовано и будетъ назначена коммиссія, для сообщенія объ этомъ

Nad artykułem 7; mówiącym o swobodzie religii, wywodziły się żywe rozprawy i przedstawiło kilka dodatków; po ich odrzuceniu jednakże zatwierdzono i powyższy artykuł.

Wybory w Paryżu ukończyły się. Listy zamknięto wczoraj o 9-jej wieczorem, ale trudno jest wiedzieć o wypadku. Nie wątpią, że Ludwik Bonaparte i Cabet będą u siebie znaczną większość. Głuszają, iż pierwszy znajduje się w Baudagne, skąd wydał odezwę, iż przybywa jako reprezentant ludu a nie jako pretendent. Spokojność przy wyborach naruszona nie była.

Admirał Baudin, dowodzący flotą francuską na morzu Śródziemnym, doniósł rządowi o oddaleniu się floty Sardynijskiej z wód Weneckich, a o zbliżeniu się floty Austriackiej, z zapytaniem jak sobie ma postąpić. Telegraf miał mu zanieść odpowiedź, aby się parł wszelkiej napaści floty Austriackiej na Wenecyę i aby nie wchodził do portu Wenecyjskiego.

## А N G L I A .

Лондонъ, 6 września.

Wczoraj odplynęła Królowa z małżonkiem swoim z Woolwich do Szkocyi na jachtzie *Victoria and Albert*, któremu cztery parostatki towarzyszą. Onegdaj, po tajnej radzie, udzielała Monarchini posłuchanie P. Andrian, który jej złożył pismo Arcy-Kiecia Jana, jak się *Court-Journal* wyraża. P. Andrian przedstawiony był przez Lorda Palmerston.

Donoszą z Dublinu, że Lord-Kanclerz miał wczoraj długą naradę z bawiącym tam pierwszym Ministrem, który zamysła parę dni przepędzić na wsi u Hr. Charlemont, a dziś udał się do dóbr Xiecia Bedford. O celu podróży Lorda J. ha Russell do Irlandyi nie pewnego wiedzieć nie można. Armia w Irlandyi, wszelkiej broni, licząc w to i uzbrojona policyę, wynosi obecnie 50,000 głów. Mówią, że tę ostatnią pomnoży rząd do 30,000, w celu użycia w innem miejscu wojsk liniowych.

Prawie wszyscy Ministrowie, po odroczeniu Parlamentu, wyjeżdżają na wieś. Lord Palmerston zabawi w pobliżu stolicy do powrotu Lorda John Russell.

Dnia 12 sierpnia, w posiadłości swojej, w hrabstwie Derby, umarł sławny Inżynier angielski, Jerzy Stephenson, któremu należy się chwala, że pierwszy z pomyslnym skutkiem użycie parowozów na kolejach żelaznych zaprowadził.

Frankfurt nad Menem, 18 września.

W skutku zaburzeń, zaszyłych w dniu wczorajszym, zawezwane wojsko Związkowe z Moguncyi, złożone z jednego batalionu Austriackiego i jednego Pruskiego, dło czyło dziś kościół św. Pawła, gdzie Zgromadzenie Narodowe odbywa obrady, a gdy te rozpocząć się miały, udało się do sąsiednich dzielnic miasta i na przedmieście Sachsenhausen. Przed rozpoczęciem obrad dobijano się gwałtownie do gmachu posiedzeń. Zgromadzenie zebrało się wśród największego zamieszania, i dopiero po przywróceniu porządku, zajęło się obradami. Prezes odczytał na przód pismo Arcy-Kiecia Rejenta Państwa, dubszące, że ponieważ ani P. Daalman, ani Wice-Prezes P. Hermann, nie mogli utworzyć nowego gabinetu, dawne ministerstwo, pod odpowiedzialnością, aż do nowego jego składu sprawami Państwa kierować będzie. Następnie P. Berger zapytał Ministrów, dla czego sprowadzono wojsko? Odpowiedział mu na to P. Schinerling, że bez interpelacyi niwet byłby sam zawiadomił Zgromadzenie, iż Władza Centralna, mając na celu zabezpieczenie wolności obrad i bezpieczeństwo członków Sejmu, zmuszona była do tego kroku. Po tej zaspokajającej odpowiedzi obrady toczyły się spokojnie. Przy końcu posiedzenia, Prezes odczytał podaną zewnątrz Sejmu następną deklaracyę: „Zgromadzenie ludu, odbyte 17-go b. m. we Frankfurcie, złożone z 20,000 obywateli, postanawia: iż większość 258 członków Sejmu, która głosowała za przyjęciem rozejmu, w Malmoez zawartego, ma być ogłoszoną za zdrajców ludu Niemieckiego; że postanowienie to ma być ogłoszone i mianowaną będzie Kommissya dla zawiadnienia o tém Sejmie. Podpisano i t. d.“ — Podanie to przesłano do Kom-

сейму. — (Подписано) и проч. Промение это, переданное комитету прошений, показывает, что было поводом смутений.

19 Сентября.

В полу-официальной газете *Ober-Post-Zeitung*, напечатано следующее: Город наш был вчера свидетелем плачевных происшествий. Еще в Субботу замѣтно было волнение по поводу прений о перемирии с Даниею. Между тѣмъ толпы стекались въ городъ изъ окрестныхъ и даже отдаленныхъ мѣстъ, пѣшкомъ и по желѣзной дорогѣ. Сенатъ города, видя угрожающую опасность, просилъ помощи у центральной гвардіи, представляя, что въ Понедѣльникъ несомнѣнно произойдутъ кровопролитныя смутенія. Въ слѣдствіе сего кабинетъ въ ту же ночь, призвалъ изъ Майнца 2.400 чел. войска, которые съ утра окружили площадь предъ церковью Св. Павла и расположились по соотвѣстнымъ улицамъ. Въ полдень началось устройство баррикады. Австрійцы немедленно овладѣли нѣкоторыми изъ нихъ. Въ средоточіи города началась кровопролитная битва и продолжалась до 5 часовъ. Обѣ стороны понесли значительный уронъ. Въ числѣ убитыхъ показываютъ прусскихъ депутатовъ: князя Лихновскаго и Ауэрвальда. Наконецъ вечеромъ, при помощи подошедшихъ Гессенскихъ, Виртембергскихъ и Баварскихъ войскъ, спокойствіе возстановлено, а городъ объявленъ въ осадномъ положеніи.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи сейма президентъ фанъ-Гагернъ, сообщилъ о смерти г-на Ауэрвальда и князя Лихновскаго, а министръ Шмерлингъ уведомилъ о мѣрахъ принятыхъ къ сохраненію спокойствія. Засимъ сеймъ принялъ предложеніе г-на Захаріе изъ Геттингена, слѣдующаго содержанія: 1) Объявить министрамъ полное утвержденіе принятыхъ ими мѣръ къ усмирению бунта и возстановленію законнаго порядка. 2) Государственный сеймъ объявляетъ, что онъ будетъ всеми силами поддерживать мѣры, принятые и впредь могущія быть принатыми государственными министрами, къ сохраненію единства Германіи. 3) Сеймъ объявляетъ свою признательность войскамъ союза за ихъ ревность и усердность при усмирении мятежа.

— Князь Лихновскій и Г. Ауэрвальдъ подверглись ужасной смерти за воротами Allerheiligen. Первый изъ нихъ тяжело раненъ 5 пулями и умеръ въ больницѣ св. Духа, въ 11½ часовъ; другой убитъ на мѣстѣ. Сегодня войска союза, простирающіяся уже до 12,000 чел., заняли всѣ позиціи, а на площадяхъ разбиты лагери. Нѣкоторые изъ мятежниковъ взяты въ плѣнъ, другіе спаслись бѣгствомъ. За баррикадами на многихъ домахъ написано было мѣломъ: Собственность священна — Смерть!

## И т а л і я.

Неаполь, 5 Сентября.

Палаты закрыты сегодня до Ноября мѣсяца. Въ 3 часа по полудни, народныя толпы кричали на улицахъ: „Да здравствуетъ Король, прочь съ уставомъ.“ Пѣшие и конные патрули разѣзжаютъ по городу для охраненія порядка. Въ кофейно Европа, въ коей обыкновенно собираются либералы, вошли пять человекъ, вооруженные палками съ книжалами, и стали произносить тѣже восклицанія; но какъ находившіяся тамъ 10 человекъ отвѣчали тѣми же словами, то они вышли, не причинивъ никому вреда. Говорятъ, что это сдѣлано вслѣдствіе прежняго замысла.

— Вся армія вышла на берегъ, противъ Мессины, близъ Реджіо и Санъ-Джовани. Генералъ Филанджіери еще разъ потребовалъ сдачи, но мятежники атаковали Мессинскую цитадель; это заставило коменданта оной, генерала Проніо, бомбардировать городъ въ продолженіи 20 часовъ. Значительная часть города была разрушена и жители принуждены удалиться. Ожидаемъ дальнѣйшихъ извѣстій.

missi proſb; pokazuje ono, żąd wzięty początek rozruchy. Posiedzenie skończyło się o godz. 2-jej. W godzinę później zaczęła się walka.

Dnia 19 września.

W pół-urzędowej gazecie *Ober-Post-Zeitung*, czytamy eo następuje: Miasto nasze było w dniu wczorajszym widownią nader smutnych wypadków. Jeszcze w Sobotę, d. 16, uważano niejakię wzburzenie, z powodu rozpraw nad kwestją zawieszenia broni z Danią, tymczasem ciągle przybywały, tak pieszo, jak drogą żelazną, gromady z okolicy i miejsc odleglejszych. Senat miejski, widząc grożące niebezpieczeństwo, udał się do Władzy Centralnej o pomoc, przekładając, że w Poniedziałek niewątpliwie krwawe nastąpią rozruchy. W skutku tego przełożenia, gabinet, teje samej nocy, sprowadził z Moguncyi 2,400 ludzi. Zaraz zrana wojska osadziły plac przed kościołem św. Pawła, a następnie rozłożyły się na przyległych ulicach. O samém południu zaczęto wznosić barykady; niektóre z tych zdobyli natychmiast Austriacy. O 3-ciej rozpoczęła się krwawa walka w samém środku miasta, która trwała do godziny 5-jej. Z obu stron poległo wielu ludzi: między innymi, Reprezentanci Pruscy: Xiążę Lichnowsky i Generał Auerswald. Nakoniec samym wieczorem, za nadejściem posilków Heskich, Wirtembergskich i Bawarskich, przywrócono spokojność: Miasto jest ogłoszone w stanie oblężenia.

— Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu, Prezes P. Gagern doniósł o śmierci P. Auerswald i Xięcia Lichnowskiego, a Minister Szmerling zawiadomił o środkach, przedsięwziętych dla utrzymania spokojności. Następnie Sejm przyjął wniosek P. Zachariae z Getyngui, tej treści: „Sejm stanowi: 1) wyrazić Ministrom państwa zupełne zatwierdzenie wszelkich środków, przez nich przedsięwziętych, dla przytłumienia buntu i przywrócenia prawnego porządku. 2) Sejm państwa oświadcza, że wspierać będzie jak naj-silniej Ministerstwo państwa, w środkach dalszych, przezeń przedsiębranych, dla utrzymania jedności Niemiec. 3) Sejm oświadcza podziękowanie wojskom związkowym, za ich poświęcenie się i umiarkowanie w przytłumieniu buntu.“

— Xiążę Lichnowsky i P. Auerswald zostali straszliwie zamordowani, za bramą Allerheiligen. Pierwszy, trafiony 5 kulami i oprócz tego ciężko raniony, umarł w szpitalu św. Ducha o godz. 11 i pół; drugi poległ na miejscu kolbami i kijami zabity. Dziś wojska Związkowe zajmują wszystkie punkta i obozują na placach. Liczbę ich podają już na 12,000 ludzi. Wielu burzycieli uszło, wielu też aresztowano. Szkody w budynkach są znaczne; na wielu domach za barykadami czytano napis krędą: „Własność jest świętą — śmierć!“

## W ł o s n y.

Neapol, 5 września.

Dziś rano odroczone Izby do Listopada. O godz. 3-jej z południa, tłumy ludu przebiegały ulice, wołając: „niech żyje Król, precz z ustawą!“ Wojsko piesze i konne przebiega ulice, dla utrzymania spokojności i porządku. Do kawiarni Europejskiej, gdzie się zbierają liberalisci, wpadło pięciu ludzi ze szpadami w łaskach, wydając też same okrzyki, lecz gdy na nie 10 osób tam będących w tym samym duchu odpowiedziało, cofnęli się bez popełnienia gwałtów. Mówią, że krok ten był dawno przewidziany.

— Wszystkie wojska wyprawy Sycylijskiej wylądowały w obec Messyny, pod Reggio i St. Giovanni. Generał Filangieri zawezwał jeszcze raz rokoszan do poddania się; lecz Messenicykowic, za całą odpowiedź, uderzyli na cytadelę, co spowodowało dowódcę teje do bombardowania miasta przez 20 godzin. Generał Pronio, waleczny komendant cytaelli, zburzył w znacznej części miasto i zmusił mieszkańców do opuszczenia jego. Dalszych szczegółów oczekujemy z największą obawą.

ВІЛЬНА, въ Тип. О. Гашкоберга—Печ. позвол. 21-го Сентября 1848 г. Непр. долж. Ценз. и Кав. А. Мушинъ.